

Пропозиції
Національної служби здоров'я України
до Закону України «Про захист персональних даних»,
поданий народними депутатами України Є. Чернєвим,
Т. Тарасенком та іншими
ресстраційний номер № 5628 від 07.06.2021

(перше читання)

1. Національна служба здоров'я України підтримас законопроект за умови доопрацювання

2. Щодо внесення змін до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» (далі – Закон).

Законопроект передбачено внесення змін, зокрема, до частини другої статті 11 Закону в частині доступу до даних про пацієнта, що містяться в електронній системі охорони здоров'я (далі – ЕСОЗ), щодо надання права отримання доступу до такої інформації, крім лікуючого лікаря, іншим медичним працівникам, на яких поширюється зобов'язання лікарської таємниці відповідно до статті 40 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Необхідно зазначити, що наразі в законодавстві відсутнє визначення терміну «медичний працівник», відтак коло суб'єктів, що матиме доступ до персональних даних, в тому числі тих, які містять лікарську таємницю, є невизначеним та неконкретним. Зазначене створює додаткові ризики недотримання прав пацієнта на таємницю про стан його здоров'я, зокрема, при використанні даних про пацієнта будь-якими медичними працівниками, які не пов'язані з наданням медичної допомоги конкретному пацієнту, та, відповідно, послаблює конституційні гарантії особи на захист персональних даних. Крім того, в чинній редакції статті 11 Закону право доступу до даних про пацієнта, що містяться в ЕСОЗ можливе лише у разі отримання згоди такого пацієнта за встановленою формою, а у пропонованій редакції така згода не передбачається. Відсутність обов'язку отримання згоди пацієнта на доступ до даних про нього може призвести до поширення конфіденційної інформації надчутливого характеру, наприклад, щодо людей, які живуть з ВІЛ або відомостей про стан психічного здоров'я особи та надання їй психіатричної допомоги, до якої, згідно спеціального законодавства можуть мати доступ лише визначені спеціалісти, або інші лікарі за згодою особи. Відтак, вважаємо, що законопроект потребує доопрацювання в цій частині.

Щодо пропонованої законопроектom нової редакції проекту Закону України «Про захист персональних даних» (далі – проект Закону).

Частиною другою статті 7 проекту Закону пропонується встановити випадки, коли обробка даних, визначених у частині першій цієї статті дозволяється. Так, пунктом 8 пропонується визначити, що обробка персональних даних, яка необхідна у цілях профілактики та лікування професійних захворювань, оцінки працездатності працівника, встановлення медичного діагнозу, надання соціальних послуг або послуг в сфері охорони здоров'я (включаючи електронну систему охорони здоров'я), лікування або управління системою охорони здоров'я та соціальних послуг на підставі закону або договору

із працівниками закладів охорони здоров'я за умови дотримання умов та гарантій, передбачених частиною другою цієї статті. Однак, із запропонованої редакції не зрозуміло, які саме договори маються на увазі. Крім того, незрозуміло, дотримання яких умов та гарантій, передбачених частиною другою статті 7, мається на увазі при реалізації цього пункту. У зв'язку з цим, звертаємо увагу на діючий та визнаний Конституцією України принцип верховенства права (стаття 8). Згідно з Доповіддю «Верховенство права» Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанська Комісія) на 86-му пленарному засіданні 25-26 березня 2011 року основними критеріями розуміння верховенства права є, зокрема: доступність закону (закон має бути зрозумілим, чітким та передбачуваним). Частиною третьою статті 7 проекту Закону пропонується визначити коло суб'єктів, які мають право обробки персональних даних, а також вимоги щодо можливості обробки персональних даних лише посадовими (службовими) особами і за умови, що ці особи несуть відповідальність за розголошення професійної таємниці відповідно до закону. Пропонована редакція не передбачає можливості обробки персональних даних працівниками центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення (НСЗУ), в тому числі тому, що працівники НСЗУ, хоч і є посадовими (службовими) особами, проте не несуть відповідальності за розголошення професійної (лікарської) таємниці відповідно до закону, що унеможливить виконання покладених на НСЗУ завдань та функцій, зокрема функціонування ЕСОЗ, проведення верифікації даних тощо, що в свою чергу має забезпечити цільове та ефективне використання коштів за програмою медичних гарантій. Таким чином, необхідно внести відповідні зміни до частини третьої статті 7 проекту Закону, зокрема визначити працівників НСЗУ як суб'єктів, яким надано право на обробку персональних даних.

Враховуючи зазначене законопроект потребує доопрацювання в частині уточнення кола суб'єктів, які матимуть право на обробку персональних даних.

В. о. Голови

Дмитро САМОФАЛОВ